

Brussel, 18 juli 2025
(OR. en)

Interinstitutionele dossiers:
2025/0550(COD)
2025/0222(COD)

11771/25
ADD 2

CULT 87	IND 286
AUDIO 67	COMPET 761
FREMP 211	PROCIV 103
CODEC 1050	HYBRID 97
CADREFIN 113	DISINFO 67
FIN 901	JAI 1102
IA 93	SERVICES 33
JEUN 202	POLGEN 96
EDUC 331	MI 559
CULT HERIT 9	RELEX 1031
SOC 535	INF 118
GENDER 165	COPEN 225
DIGIT 149	JUSTCIV 136
DATAPROTECT 162	DROIPEN 89
ANTIDISCRIM 75	SPORT 32
SAN 473	ENV 724

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 17 juli 2025

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

nr. Comdoc.: SWD(2025) 551 final

Betreft: WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG
bij
Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het AgoraEU-programma en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818
en
Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Erasmus+-programma voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/817 en (EU) 2021/888

De delegaties vinden hierbij document SWD(2025) 551 final.

Brussel, 16.7.2025
SWD(2025) 551 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het AgoraEU-programma en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/692 en (EU) 2021/818

en

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het Erasmus+-programma voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordeningen (EU) 2021/817 en (EU) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Deze effectbeoordeling is gericht op EU-financiering ter ondersteuning van beleidsterreinen zoals **grensoverschrijdend onderwijs, opleiding, solidariteit, jongeren, media, culturele en creatieve sectoren, waarden en het maatschappelijk middenveld**. Ze heeft tot doel de belangrijkste beleidskeuzes te beoordelen die ten grondslag liggen aan de wetgevingsvoorstellen voor programma's in het kader van het volgende meerjarig financieel kader (MFK).

Op basis van de resultaten van de tussentijdse evaluaties van de huidige financieringsinstrumenten voor de periode 2021-2027 wordt in deze effectbeoordeling ook rekening gehouden met de ambitie die is uiteengezet in de politieke beleidslijnen, om de nieuwe langetermijnbegroting van de EU gericht, eenvoudiger en slagvaardiger te maken en tot uiting te laten komen in minder programma's.

Beleidsaspecten worden in aanmerking genomen bij de analyse van de context, de probleemomschrijving en de doelstellingen, die als basis dienen voor de keuzes met betrekking tot de financieringsstructuur. Aangezien de structuur van het volgende MFK aanzienlijk zal verschillen van de huidige¹, **bevat deze effectbeoordeling in dit stadium geen begrotingsscenario's**.

Deze effectbeoordeling bouwt niet alleen voort op de resultaten van de tussentijdse evaluaties van de huidige programma's en de eindevaluaties van voorgaande programma's, maar ook op de toetsing van de uitgaven, diverse sectorale verslagen, studies en onderzoek. Ze weerspiegelt ook de resultaten van de openbare raadpleging, die 5 845 geldige antwoorden heeft opgeleverd, en van andere raadplegingen van belanghebbenden die de Commissie in dit kader heeft georganiseerd.

Problemen

Het uitgangspunt voor deze effectbeoordeling is de analyse van de huidige uitdagingen en de oorzaken van problemen op de beleidsterreinen die binnen de cluster vallen. In overeenstemming met de politieke richtsnoeren voor het MFK, en met name met de doelstelling om een beleidsmatige begroting op te bouwen, worden beleidsaspecten in aanmerking genomen bij de analyse van de probleemomschrijving en de doelstellingen, die op hun beurt als basis dienen voor de keuze van toekomstige financieringsprogramma's.

Uit de analyse is gebleken dat de EU-begroting een onbereikt potentieel heeft om de uitdagingen aan te pakken die van invloed zijn op de beleidsterreinen in deze cluster. Dit heeft geleid tot de vaststelling van **drie problemen** die invloed hebben op de financiële interventie van de EU: twee daarvan hebben betrekking op beleidsinhoud, het derde op uitdagingen die invloed hebben op het ontwerp en de uitvoering van de financiële interventie.

¹ Mededeling [De weg naar het volgende meerjarig financieel kader](#), COM(2025) 46 final.

Probleem 1: *Bedreigingen voor de democratie, de grondrechten en de waarden van de EU, voor cultuur en culturele diversiteit, en krimpende ruimte voor maatschappij en media*

Probleem 2: *Tekort aan vaardigheden en sleutelcompetenties voor het leven en de werkvloer*

Probleem 3: *Uitdagingen voor het ontwerp en de structuur van de financieringsinstrumenten van de EU om de beleidsgerelateerde problemen aan te pakken.*

Elk probleem wordt vervolgens nader toegelicht aan de hand van een reeks factoren die specifieke aspecten van het probleem beschrijven en de belangrijkste kwesties belichten die met financiële steun van de EU moeten worden aangepakt. Door analyse van de problemen en factoren vanuit de invalshoek van de reeks megatrends die het kenniscentrum voor prognoses van de Europese Commissie² heeft geïdentificeerd, illustreert de effectbeoordeling ook hoe dergelijke problemen en factoren zonder financiële steun van de EU waarschijnlijk zullen voortduren.

Doelstellingen

Het antwoord dat toekomstige financieringsinstrumenten van de EU kunnen bieden op deze problemen, wordt vervolgens geformuleerd in algemene en specifieke doelstellingen. De effectbeoordeling koppelt één algemene doelstelling aan elk van de drie vastgestelde problemen:

Algemene doelstelling 1: *Versterken en verdiepen van het vermogen van de EU om financieel bij te dragen, meerwaarde te bieden en de grondrechten en de waarden van de EU, democratie, media en cultuur te bevorderen.*

Algemene doelstelling 2: *Versterken en verdiepen van het vermogen van de EU om financieel bij te dragen, steun en een meerwaarde te bieden aan grensoverschrijdend onderwijs en grensoverschrijdende opleiding, jeugd, sport en solidariteit, en zo bij te dragen aan vaardigheden voor het leven en de werkvloer.*

Algemene doelstelling 3: *Versterken en verdiepen van het vermogen van de EU om financieel bij te dragen en meerwaarde te bieden aan dit beleid, met een ontwerp dat de toereikendheid van de financiering voor beleid, vereenvoudiging, coördinatie en synergieën bevordert.*

Elke algemene doelstelling wordt vervolgens nader omschreven in specifieke doelstellingen, die de bijdrage van een financiële EU-interventie aan de verwezenlijking van de algemene doelstelling(en) gedetailleerder weergeeft.

Noodzaak en toegevoegde waarde van EU-optreden

De beleidsterreinen waarop deze effectbeoordeling betrekking heeft, zijn stevig verankerd in de EU-Verdragen, die de rechtsgrondslagen vormen voor EU-optreden door middel van financiële interventies. De EU-begroting op deze gebieden is van cruciaal belang voor de

² De [megatrends-hub van de Commissie](#) heeft 14 megatrends geïdentificeerd.

fundamenten van de EU. Zij stimuleert vooruitgang in alle lidstaten en is met name noodzakelijk om: 1) transnationale en gemeenschappelijke uitdagingen aan te pakken; 2) systemisch effect te bereiken door lacunes op te vullen en te zorgen voor een Europese aanpak, en 3) de samenhang tussen het interne en het externe beleid te verbeteren.

In overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel wordt de toegevoegde waarde van het optreden van de EU aangetoond met betrekking tot: 1) het bevorderen van een gevoel van EU-burgerschap, solidariteit en verbondenheid; 2) het waarborgen van hoge normen in de hele EU; 3) het ondersteunen en versterken van de eengemaakte markt en het verbeteren van eerlijke toegang in de hele EU, en 4) toegevoegde waarde door betere uitvoering. De toegevoegde waarde en het effect moeten worden geïnterpreteerd in de context van de beschikbare begrotingsmiddelen.

Beleidsopties

Om de in het vorige punt beschreven uitdagingen aan te pakken, aangezien deze in de toekomst waarschijnlijk zullen aanhouden en EU-optreden op dit gebied nodig is en waarde toevoegt, worden in de effectbeoordeling **drie alternatieve opties voor de structuur van toekomstige EU-financiering** overwogen. Er worden ook aanvullende opties voorgesteld, die al in een vroeg stadium werden verworpen, namelijk de stopzetting van EU-financiering, de samenvoeging van het programma Justitie en andere samenvoegingen.

De opties zijn ontworpen aan de hand van een reeks criteria³ die zijn vastgesteld na een eerste inventarisatie en analyse van de componenten en uitvoeringsaspecten van de EU-financieringsinstrumenten van de huidige programmeringsperiode ter ondersteuning van de relevante beleidsterreinen.

De **eerste optie is het basisscenario**, waarbij bestaande programma's als op zichzelf staande programma's worden voortgezet (optie 1 — Continuïteit). In de **tweede optie worden twee programma's voorgesteld**, die elk voornamelijk een van de twee beleidsproblemen en de bijbehorende algemene doelstellingen ondersteunen (optie 2 — Op doelstellingen gebaseerde consolidatie). In de **derde optie wordt één enkel programma voorgesteld** ter ondersteuning van de uitvoering van alle beleidsterreinen die onder deze cluster vallen (optie 3 — Volledige integratie). Het programma Justitie blijft in alle scenario's op zichzelf staan om redenen die verband houden met de rechtsgrondslag ervan.

Na de presentatie van de drie beleidsopties biedt de effectbeoordeling een analyse van de belangrijkste potentiële effecten ervan voor de meest relevante sociale aspecten (bv. bijdrage aan democratische en maatschappelijke veerkracht, bijdrage aan sociale inclusie en cohesie, impact op de persoonlijke, sociale, burgerschaps- en professionele ontwikkeling van burgers), economische aspecten (bv. concurrentievermogen, inzetbaarheid) en milieu-aspecten. Daarnaast bevat de effectbeoordeling een kosten-batenanalyse en de gevolgen van de opties

³ Voor de vergelijking gebruikte aspecten waren onder meer: de politieke context, de oorzaken van problemen in verband met de effectbeoordeling, rechtsgrondslag, bevoegdheid/subsidiariteit, deelname van derde landen, uitvoeringswijzen, governance, interne structuur, doelgroepen, branding en financiering.

voor digitalisering, grondrechten en gelijkheid. Ook de bijdrage van de opties aan de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties wordt geanalyseerd.

Daarnaast bevat de effectbeoordeling ook een **vergelijking tussen de drie opties op basis van het model voor de evaluatie van sociale criteria (SMCE)**, dat passend werd geacht voor deze specifieke oefening vanwege de grote reikwijdte en diversiteit van de interventies in deze cluster. Via het SMCE worden de drie opties vergeleken over vier dimensies, namelijk **doeltreffendheid, efficiëntie, samenhang en evenredigheid**. Voor elk van deze dimensies is overeenstemming bereikt over een reeks doelstellingen, die de prioriteiten van de algemene doelstellingen 1, 2 en 3 weerspiegelen. Het effect van de drie opties werd vervolgens beoordeeld aan de hand van een reeks van 39 overeengekomen indicatoren, waarbij het volgende bereik werd gehanteerd: --- (meest negatieve), --, -, =, +, ++, +++ (meest positieve). De scores waren gebaseerd op een beoordeling door deskundigen op basis van de resultaten van lopende evaluaties, uitgaventoetsingen, politieke richtsnoeren en beleidsverslagen, studies, openbare raadplegingen en onafhankelijke sectorale verslagen en enquêtes. Voor de rangschikking werd ervan uitgegaan dat alle indicatoren hetzelfde gewicht hebben en werd het SOCRATES-model⁴ toegepast. De robuustheid van de verkregen resultaten werd geverifieerd aan de hand van lokale en mondiale gevoeligheidsanalyses, ondanks enkele beperkingen in de beschikbaarheid van gegevens voor de triangulatie van de resultaten. In bijlage 4 bij de effectbeoordeling worden de bovenstaande methode en de rangschikking van de beleidsopties nader toegelicht.

Voorkeursoptie

Uit deze vergelijking blijkt dat **optie 2 (“op doelstellingen gebaseerde consolidatie”)** een **beter potentieel biedt dan de andere overwogen opties**. Optie 2 maakt met name een sterkere coördinatie, flexibiliteit en een doeltreffender gebruik van de EU-begroting mogelijk, terwijl zij een duidelijke focus op beleidsdoelstellingen blijft behouden. Kortom, optie 2 biedt het optimale evenwicht tussen vereenvoudiging en relevantie voor het beleid. Bovendien komt deze optie het meest tegemoet aan de vraag van belanghebbenden en het publiek, namelijk naar een betere toegankelijkheid van de financiering, flexibiliteit bij de toewijzing van middelen en het behoud van de zichtbaarheid van gevestigde merken in het kader van deze cluster.

Dit initiatief zal worden gemonitord via het prestatiekader voor de begroting voor de periode na 2027.

⁴Zie instrument #62 voor betere regelgeving. Om een beleidsrangschikking te verkrijgen die consistent is met de informatie in de impactmatrix, werd in de analyse een niet-compenserende wiskundige aggregatieregule toegepast.